

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی

پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی

عنوان:

دیده بانی روندهای آینده علوم مدیریت و اقتصاد سلامت

نگارنده:

سارا زارع

استاد راهنما:

دکتر رضا دهنویه

اساتید مشاور:

دکتر وحید یزدی فیض آبادی و فرزانه یوسفی

سال تحصیلی: دی ۱۴۰۲

شماره پایان نامه: ۱۰/۲۹/۹۰۲

چکیده

مقدمه و هدف: امروزه، تغییرات در حوزه‌های متنوع اجتماعی، اقتصادی، زیست‌محیطی، فناوری و سیاسی، دنیا را با پیچیدگی‌هایی روبرو نموده است. به منظور پیشگیری از غافلگیری، شناسایی زود هنگام تغییرات و استفاده از فرصت‌های پیش‌رو، دیده‌بانی آینده اهمیت فراوانی دارد. اگر تغییرات محیط پیرامون در حوزه کاری مان به طور مناسبی رسد و پاسخ داده نشوند می‌توانند به چالش‌های جدی هم برای سیستم و هم برای نظام سلامت تبدیل شوند. بنابراین، ضرورت آگاهی و هوشیاری ذینفعان رشته و تامل بیشتر در خصوص مواجهه‌ی مناسب با این تغییرات، احساس می‌شود. مطالعه‌ی حاضر به دنبال شناسایی تغییرات آینده علوم مدیریت و اقتصاد سلامت، اولویت‌بندی آنها و ارائه‌ی توصیه‌هایی متناسب با اثرات این تغییرات می‌باشد.

مواد و روش: این پژوهش به روش کیفی و با رویکرد مشارکتی، در دو فاز صورت گرفته است در فاز اول روندهای مهم اثرگذار بر آینده علوم مدیریت و اقتصاد سلامت، با استفاده از مرور حیطه‌ای مقالات و مستندات مربوطه و سپس مصاحبه با خبرگان احصا گردیده و شناسایی شده است، سپس روندهای شناسایی شده با روش تحلیل چارچوبی بر مبنای مدل STEEP طبقه‌بندی شدند در انتها در این فاز، بعد از شناسایی روندها، اولویت‌بندی آنها نیز انجام شد. پس از آن در فاز دوم و به منظور شناسایی اثرات روندهای اولویت‌دار و نیز ارائه توصیه‌های متناسب، بحث گروهی متمرکز با شرکت دانشجویان مرتبط با علوم مدیریت سلامت از سراسر کشور برگزار گردید و اثرات روندهای اولویت‌دار و توصیه‌های مرتبط با آن به روش تحلیل محتوای هدایت شده، مورد تحلیل قرار گرفت و نهایتاً پژوهش حاضر در قالب چهار بخش روندهای شناسایی شده، روندهای اولویت‌بندی شده، اثرات این روندها و ارائه توصیه‌ها، تدوین شده است.

یافته‌ها: از بین ۷۶ روند شناسایی شده، ۱۸ روند مهم اولویت‌دار توسط تیم تحقیق انتخاب شدند؛ در حوزه اجتماعی روندهای افزایش سالمندی و افزایش سواد سلامت، در حوزه فناوری روندهای هوش مصنوعی، چت بات‌ها، پزشکی از راه دور، پزشکی شخصی سازی شده، متاورس و بلاکچین در سلامتی، در

حوزه اقتصادی روند تغییر ساختار فناوری و تکنولوژی از دیدگاه اقتصاد سلامت، در حوزه زیست محیطی نیز ۳ روند خشکسالی، آلودگی های زیست محیطی، انرژی های تجدید پذیر و در آخر در حوزه سیاسی روند های افزایش توجه به توریسم درمانی، حذف برخی مشاغل سلامت و ایجاد مشاغل جدید، تغییر رویکرد بیمه به سمت سلامت محوری و تقویت نقش مردم در تصمیم گیری های نظام سلامت انتخاب شدند. فرصت ها و چالش هایی که بر روی نظام سلامت می گذارند، توسط دانشجویان مورد بررسی قرار گرفت و در نهایت توصیه های مرتبط با اثرات تدوین شد.

نتیجه گیری: چشم انداز در حال تکامل سیستم های بهداشتی شاهد تحولات قابل توجهی است که توسط روندهای اجتماعی، فناوری، اقتصادی، زیست محیطی و سیاسی هدایت می شود. افزایش سالخورده گی جمعیت و افزایش سواد سلامت بر ضرورت اولویت بندی اقدامات پیشگیرانه و رویکردهای مراقبت بهداشتی جامع توسط سیستم های بهداشتی تاکید دارد. نوآوری های تکنولوژیکی، دسترسی و کارایی مراقبت های بهداشتی را افزایش می دهند. با این حال، این پیشرفت ها با چالش افزایش هزینه ها برای دارو و تجهیزات همراه است که نیاز به برنامه ریزی استراتژیک اقتصادی دارد. روندهای زیست محیطی که با خشکسالی و آلودگی هوا مشخص شده است، بر ضرورت اقدامات پایدار و تغییر به سمت انرژی های تجدید پذیر تاکید دارد. در قلمرو سیاسی، گردشگری پزشکی، تغییر پویایی بیمه به سمت مدل های سلامت محور، و نقش قدرتمند افراد در تصمیم گیری های بهداشتی نیازمند سیاست گذاری لازم است. قابل ذکر است، این تغییرات ممکن است منجر به حذف برخی مشاغل سلامت شود که مستلزم تغییر نیروی کار است. توصیه کلی برای سیستم سلامت، رویکردی یکپارچه و سازگار است که نوآوری های تکنولوژیکی را در بر می گیرد، پایداری را تقویت می کند، به چالش های اقتصادی می پردازد، و با پویایی های اجتماعی و سیاسی در حال تحول همسو می شود تا آینده مراقبت های بهداشتی انعطاف پذیر و بیمار محور را تضمین کند.

کلید واژه ها: دیده بانی، روندهای آینده، مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، اقتصاد سلامت،

سیاست گذاری سلامت